
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการเพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชน ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโครงการสืบเนื่องจากมาตรการชดเชยรายได้แก่ลูกจ้างของสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบหรือผู้ได้รับผลกระทบอื่น ๆ ของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งมาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยาให้กับลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการหยุดประกอบกิจการของสถานประกอบการที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ด้วยการจ่ายเงินชดเชยรายได้ให้แก่ผู้ได้รับสิทธิ รายละ 5,000 บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา 3 เดือน มีกำหนดระยะเวลาดำเนินการระหว่างวันที่ 24 มีนาคม - 30 มิถุนายน 2563 เป้าหมายรวมทั้งสิ้น 16 ล้านคน วงเงินจำนวนไม่เกิน 240,000 ล้านบาท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานโครงการดังกล่าว เนื่องจากเป็นโครงการที่ใช้เงินงบประมาณจำนวนมาก ประกอบกับเป็นที่สนใจของสาธารณชนเป็นอย่างมากเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ความทั่วถึง และความโปร่งใสในการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการ ตลอดจนปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการดำเนินงาน และเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการดำเนินโครงการลักษณะเดียวกันในอนาคต จากการตรวจสอบมีข้อตรวจพบ ดังนี้

ข้อตรวจพบ ผู้ได้รับการช่วยเหลือจากโครงการบางส่วนมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

จากการตรวจสอบโดยการนำข้อมูลผู้ได้รับเงินช่วยเหลือตามโครงการฯ ซึ่งมีจำนวน 15,268,597 ราย เปรียบเทียบกับข้อมูลผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ที่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ณ วันที่ 1 เมษายน 2563 จำนวน 10,717,784 ราย จากฐานข้อมูลของสำนักงานประกันสังคม ซึ่งเป็นฐานข้อมูลชุดเดียวกันกับที่สำนักงานประกันสังคมนำเสนอให้ สศค. ใช้ในการคัดกรองคุณสมบัติของผู้ที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า มีผู้ได้รับเงินช่วยเหลือตามโครงการฯ เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ที่มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมตามฐานข้อมูลดังกล่าว จำนวน 27,212 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด โดยเมื่อตรวจสอบจำนวนเงินช่วยเหลือที่แต่ละรายได้รับจากโครงการ พบว่า มีผู้ได้รับเงินช่วยเหลือตามโครงการ จำนวน 27,142 ราย ที่ได้รับเงินจากโครงการจำนวน 15,000 บาท และมีจำนวน 51 ราย และ 19 ราย ที่ได้รับเงินจากโครงการ จำนวน 10,000 บาท

และ 5,000 บาท ตามลำดับ รวมเป็นจำนวนเงินที่ได้รับจากโครงการทั้งสิ้น 407,735,000 บาท

ข้อสังเกต ข้อจำกัดในการดำเนินการตรวจสอบย้อนหลัง (Post Audit)

จากการตรวจสอบ พบว่า ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 สศค. ได้ดำเนินการตรวจสอบย้อนหลัง (Post Audit) ในหน่วยงานรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 จำนวนทั้งสิ้น 213 หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่ไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบย้อนหลัง จำนวน 16 หน่วยงาน และให้ความร่วมมือ จำนวน 197 หน่วยงาน จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการตรวจสอบย้อนหลัง (Post Audit) ของ สศค. ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินการโดย สศค. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน ในการรวบรวมและจัดส่งข้อมูลข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างในสังกัด เพื่อให้ สศค. ดำเนินการตรวจสอบย้อนหลัง รวมถึงการที่หน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานยืนยันว่ามีบุคลากรในสังกัดไม่ได้รับเงินช่วยเหลือตามโครงการ โดยไม่ได้ส่งมอบข้อมูลให้ตรวจสอบ อาจมีความเสี่ยงที่จะทำให้การตรวจสอบย้อนหลังขาดความน่าเชื่อถือ

การจ่ายเงินช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่โครงการเราไม่ทิ้งกันกำหนด มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อันได้แก่ การคัดกรองตรวจสอบสิทธิของผู้ลงทะเบียนมีข้อผิดพลาด และการขาดฐานข้อมูลที่จะนำมาสนับสนุนการดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้รัฐต้องสูญเสียเงินงบประมาณโดยไม่สมควรเป็นจำนวนเงิน 407,415,000 บาท และเสียโอกาสในการนำเงินงบประมาณจำนวนดังกล่าวไปใช้ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามวัตถุประสงค์ที่พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาและฟื้นฟู เยียวยา เศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มีข้อเสนอแนะให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. สั่งการให้หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่โครงการฯ กำหนด และพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่อไป
2. สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการทบทวนและสรุปประเด็นปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดสำคัญที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการเราไม่ทิ้งกัน และโครงการอื่น ๆ ภายใต้แผนงานหรือโครงการที่มี

วัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่รับผิดชอบดำเนินการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยเฉพาะข้อจำกัดเกี่ยวกับฐานข้อมูลแรงงาน นอกระบบซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินโครงการ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำฐานข้อมูลแรงงาน นอกระบบของประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต